

social protection. normal satisfaction of his material and spiritual needs. The issue of social security of citizens on the way of Ukraine to building a civil society is identified. Emphasis is placed on the social orientation of the modern state through a proper social policy where its component is to ensure the state of social rights of persons living in its territory, through social responsibilities to society and man. The social essence of the state is defined, which consists in ability to provide, in the course of the functioning and development, satisfaction of the basic needs of all society in which there is a process of formation and development of social market economy, the flexible system of social protection of citizens is formed. society, conditions are created for the growth of socio-economic activity of citizens. When creating conditions for the formation of Ukraine as a legal, social state, it is important to take into account that the economy, politics, ideology, legislation, law enforcement practice should be aimed at creating the conditions necessary for a dignified life and free development of everyone. It is emphasized that in the welfare state the following are clearly and at the appropriate level recognized, fixed and guaranteed: social orientation of economy, politics, rights; basic social rights and human freedoms; mechanisms of social solidarity and social justice; decent standard of living and free human development; measures to prevent social inequality; measures to «equalize» the resulting social inequality; sufficient level of social support, assistance and human protection; special measures to support socially vulnerable segments of society. The crucial role of the state and its bodies in solving social problems in all modern countries - from taxes and social budget items to control over the implementation of social programs. It is stated that the right to an adequate standard of living is basic for the whole system of social and many economic rights, because in practice its implementation is mediated through the exercise of other social and almost all economic rights.

Keywords: Constitution of Ukraine, citizens' rights, right to a sufficient standard of living, socio-economic rights, welfare state, mechanism for ensuring citizens' rights.

DOI:10.33766/2524-0323.93.52-61

УДК 343.9:342.56

Малетов Д. В., аспірант кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Навчально-наукового інституту права Сумського державного університету (м. Суми, Україна)

e-mail: d.maletov@jur.sumdu.edu.ua

ORCID iD: <http://orcid.org/0000-0002-1241-1005>

ЩОДО ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СУДДІВ ВИЩОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

У статті визначено, що професійна підготовка судді є ґрунтовною базою для забезпечення якісної роботи системи правосуддя. Доведено, що безперервність підвищення кваліфікації суддів зумовлена динамічністю правовідносин.

Автором встановлено, що особливостями навчання суддів Вищого антикорупційного суду є наявність в законі додаткових гарантій підвищення їхньої професійної підготовки та проведення її з дотриманням принципу спеціалізації.

Ключові слова: професійна підготовка суддів, навчання суддів, підвищення кваліфікації суддів, антикорупційний суд України.

Постановка проблеми. Підготовка кадрового складу з урахуванням спеціалізації суддів є основою забезпечення якісного правосуддя. Особливий інтерес дослідження становить реалізація положень вітчизняного законодавства, де зазначені додаткові гарантії підвищення рівня професійної компетентності антикорупційних суддів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Оцінюючи сучасний стан дослідження проблематики особливостей навчання суддів Вищого антикорупційного суду України, треба зазначити, що раніше повноцінного дослідження з даного питання не було проведено. Частково окреслена проблематика висвітлювалась у працях В. І. Валька, М. І. Хавронюка та П. А. Рудика. Розв'язання досліджуваної тематики започатковано в працях, пов'язаних із зазначеною тематикою, котре вивчали такі науковці, як: Б. Лизогуб, М. Якимчук, Д. Шпенюв, Н. Верещинська, М. Оніщук, О. Сафонова, А. Ребриш, Л. Зуєва, М. Кухта, В. Волік. Міжнародний досвід підготовки суддів в аспекті кадрового забезпечення суддів досліджували А. Іванцова, Т. Коломієць, С. Денисенко, І. Корж, Н. Басай, А. Фоменко, Т. Фулей. Також окремо хотілось виділити наукові праці практикуючих суддів: О. Потильчака, І. Самсіна, В. Городовенка та В. Сімоненка.

Формулювання цілей. Метою статті є правовий аналіз професійної підготовки й навчання суддів Вищого антикорупційного суду України та формулювання їх особливостей.

Виклад основного матеріалу. Підготовка та навчання суддів є невід'ємною та важливою складовою забезпечення належного функціонування ефективної судової системи. Потреба постійного проведення навчання та підвищення кваліфікації суддів виходить із динамічного характеру правовідносин, які виникають, змінюються і припиняються внаслідок певних об'єктивних обставин, тому періодичні навчання актуалізують знання та допомагають дотримуватися відповідних вимог сучасності. Кінцевою метою навчання суддів є оновлення знань, їх поширення та взаємний обмін досвідом, формування нових практичних навичок і посилення вже існуючих, зміцнення судової доброчесності та покращення особистих якостей суддів.

Відповідні принципи підвищення кваліфікації суддів закріплені в існуючих міжнародних стандартах судоустрою. Наприклад, Бангалорські принципи поведінки суддів встановлюють, що суддя повинен вживати заходи для збереження існуючих та отримувати нові знання, удосконалювати досвід та якості, котрі допоможуть належно виконувати покладені на нього обов'язки. Для досягнення цих цілей суддя має використовувати наявні засоби навчання та інші доступні можливості з метою самовдосконалення [1].

В Україні підготовка висококваліфікованих кадрів для системи правосуддя має національне значення та є ключем до підвищення якості правосуддя. Навчання суддів включає теоретичну та практичну підготовку кандидатів у судді і полягає у формуванні професійних навичок та високої професійної культури, психологічній адаптації до професії судді. Спеціальна підготовка кандидатів на по-

саду судді має на меті допомогти кандидатам у судді розвинути їхні особисті якості, набути професійні навички та компетенції, необхідні для якісного виконання обов'язків судді [2].

Відповідно до статті 83 Закону України «Про судоустрій та статус суддів», суддя повинен проходити підготовку для підтримання кваліфікації не рідше одного разу в три роки. Також нормативно-правовим актом встановлений час такої підготовки, який не може бути меншим за 40 академічних годин упродовж кожних трьох років перебування на посаді судді [3].

М. М. Кухта у своєму дослідженні робить висновок, що професійне навчання суддів має на меті забезпечити усвідомлення ними відповідальності перед державою та розуміння потреби здійснення неупередженого судочинства. Суддя під час навчання повинен отримати певні морально-етичні якості, притаманні судді, які будуть відповідати ціннісним орієнтаціям та уявленням суспільства. Окремою частиною самовиховання судді має бути здатність до розвитку стресостійкості, незалежності від зовнішніх факторів впливу та психо-емоційної витривалості. Науковець зазначає, що безперервність судової освіти досягається поєднанням усіх компонентів навчання та, як наслідок, сприяє винесенню оптимальних судових рішень, що, своєю чергою, підвищує рівень довіри до судової гілки влади в суспільстві [4, с. 412].

Водночас В. В. Волік, зазначає, що суддівський корпус зобов'язаний проходити комплексне, поглиблене й різностороннє навчання з доскональним вивченням положень європейського законодавства. Дотримання цієї умови надасть змогу виконувати суддівські обов'язки більш професійним та належним чином. Задля досягнення європейського рівня вимог до посади судді необхідно дотримуватись відповідних міжнародних стандартів щодо компетентності, відкритості та неупередженості судді. Також потрібно виділяти достатню кількість ресурсів для забезпечення відповідності навчальних програм вимогам якості початкового навчання суддів та підвищення їхньої кваліфікації європейському рівню. Одночасно, навчально-освітні програми мають весь час коригуватися, урахувуючи зміни в європейському законодавстві, а програми підвищення кваліфікації суддів систематично оцінюватися на відповідність міжнародним стандартам [5, с. 115].

Важливість належної підготовки суддів важко переоцінити, адже відповідно до наукових досліджень існує взаємозалежність: чим вищий рівень підготовки кадрового складу суддівського корпусу, тим менша ймовірність скасування або зміни винесеного рішення суду [6, с. 223].

У часи поширення пандемії вірусу SARS-CoV-2 та пов'язаними з цим обмеженнями, проведення спеціальної підготовки та підвищення кваліфікації повинно продовжуватися безперервно в дистанційному форматі. А. С. Ребриш наголошує на тому, що обставини, у котрих зараз опинився весь світ, передбачають не одні лише виклики, а й нові можливості модифікації та осучаснення роботи установи, яка забезпечує підготовку висококваліфікованих кадрів для системи правосуддя. Процес підготовки та навчання суддів повинен бути адаптований до сучасних реалій шляхом використання сучасних онлайн-форм комунікації [7, с. 139].

Національна школа суддів України є головним суб'єктом підготовки, навчання та підвищення кваліфікації суддівського корпусу в Україні.

Згідно зі статтею 105 ЗУ «Про судоустрій і статус суддів», Національна школа суддів України здійснює:

- спеціальну підготовку кандидатів на посаду судді;
- підготовку суддів, у тому числі обраних на адміністративні посади в судах;
- періодичне навчання суддів з метою підвищення рівня їхньої кваліфікації;
- проведення курсів навчання, визначених кваліфікаційним або дисциплінарним органом, для підвищення кваліфікації суддів, які тимчасово відсторонені від здійснення правосуддя;
- підготовку працівників апаратів судів та підвищення рівня їхньої кваліфікації;
- проведення наукових досліджень із питань удосконалення судового устрою, статусу суддів і судочинства;
- вивчення міжнародного досвіду організації та діяльності судів;
- науково-методичне забезпечення діяльності судів, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та Вищої ради правосуддя [3].

Планування роботи проводиться відділом, що відповідає за підготовку суддів та включає вивчення потреб щодо визначення тематики навчального процесу. Пропозиції до навчального процесу можуть надаватися місцевими, апеляційними, вищими спеціалізованими судами та Верховним Судом, територіальними управліннями Державної судової адміністрації України, регіональними відділеннями Національної школи суддів, органами суддівського самоврядування та навіть проектами міжнародної технічної допомоги Україні, з якими співпрацює НШСУ. Рекомендації щодо проходження курсів підвищення кваліфікації також можуть бути надані визначеним органом, що здійснює кваліфікаційне оцінювання або дисциплінарне провадження щодо суддів.

Мета підготовки в Національній школі суддів обумовлена її законодавчо закріпленими видами та полягає:

- для підготовки суддів – у необхідності підтримання на належному рівні та вдосконалення знань, умінь і навичок залежно від досвіду роботи, рівня і спеціалізації суду, а також індивідуальних потреб;
- для періодичного навчання суддів – у підвищенні рівня їхньої кваліфікації;
- для проведення курсів навчання, визначених кваліфікаційним органом за результатами кваліфікаційного або регулярного оцінювання чи на підставі рекомендації викладача (тренера) за результатами проходження тренінгу – у поглибленні знань у певній галузі (правовому інституті), визначеній кваліфікаційним органом чи викладачем (тренером) НШСУ [8].

Зовнішньою формою діяльності Національної школи суддів України є розробка Стандартизованих програм з урахуванням розподілу на відповідні категорії суддів за їх спеціалізацією та місцем роботи. Однієї з таких категорій є судді Вищого антикорупційного суду України.

На думку П. А. Рудика, особливою складовою статусу судді Вищого антикорупційного суду є додаткові обов'язкові умови щодо підвищення професійної компетентності з питань судочинства у сфері боротьби з корупцією, новітніх міжнародних антикорупційних стандартів і світових практик протидії корупції [9, с. 80].

Закон України «Про вищий антикорупційний суд» у ст. 12, одночасно з передбаченими заходами підтримання кваліфікації суддів, встановлює додаткові гарантії й разом обов'язкові вимоги для антикорупційних суддів щодо підвищення кваліфікації. Відповідно до закону, суддя Вищого антикорупційного суду на регулярній основі, не рідше ніж один раз на рік, проходить навчання, предметом якого є питання, пов'язані із суспільними відносинами, які виникають при здійсненні судочинства у сфері протидії та боротьби з корупцією. Обов'язок систематичної організації згаданих спеціалізованих антикорупційних тренінгів покладений на Національну школу суддів України. Відповідно до профільного закону, котрий регулює діяльність Вищого антикорупційного суду, навчання проводяться для закріплення та оновлення необхідних знань, умінь та навичок, вивчення новітнього міжнародного досвіду судочинства у сфері протидії та боротьби з корупцією. До занять з підвищення кваліфікації можуть бути залучені представники міжнародних організацій та іноземних навчальних закладів [10].

Ця норма досить вдало реалізується на практиці. Хочемо зосередити увагу, що перед запуском роботи новоствореного у 2019 році Вищого антикорупційного суду спочатку був проведений курс тренінгів. На базі Національної школи суддів України був організований тритижневий спеціалізований курс, для новообраних антикорупційних суддів. Його головне завдання полягало в організації вдалого початку роботи утвореної судової антикорупційної інституції. Він передбачав сукупність заходів, які мали б на меті підвищити рівень компетентності суддів у сфері антикорупційного правосуддя.

Згаданий вище курс підготовки суддів не був би можливим у тому вигляді, у якому він відбувся, без участі міжнародних донорів – Антикорупційної ініціативи ЄС в Україні (EUACI), Консультативної місії ЄС в Україні, програми USAID «Нове правосуддя», проєкту «Право-Justice» та Українсько-Канадському проєкту «Підтримка судової реформи».

Відповідно до Звіту, за результатами моніторингу процесу інституційної та організаційної розбудови Вищого антикорупційного суду, проведеними науковцями В. І. Вальком та М. І. Хавронюком, серед тем навчань тритижневого підготовчого курсу були тренінги, присвячені темам із кримінального права щодо особливостей кваліфікації провокації підкупу, декларування недостовірної інформації, кримінально-правових характеристик незаконного збагачення та написання судових рішень. Додатково для антикорупційних суддів також проведені навчання з тем: «Стандарти захисту прав людини, вироблені практикою ЄСПЛ, при здійсненні правосуддя ВАКС»; «Роль та місце АРМА в національній системі повернення незаконних активів (з використанням реальних кейсів)»; «Діяльність слідчого судді як гаранта захисту прав людини на досудовому розслідуванні»; «Практичні аспекти розгляду справ, пов'язаних з корупцією: захист свідків та потерпілих, відмивання коштів, арешт майна та спеціальна конфіскація»; «Основи ефективних комунікацій в професійній діяльності судді»; «Суддівська етика та доброчесність». Практичні заняття, на яких засвоювалися набуті теоретичні знання, були побудовані на основі реальних кейсів вітчизняної судової практики [11, с. 11-14].

Подальшою перспективою покращення процесу підвищення кваліфікації суддів Вищого антикорупційного суду є початок впровадження щомісячних односторонніх тематичних навчань у форматі тренінгів, семінарів-практикумів, круглих столів, у зручний для суддів час, з урахуванням їхнього робочого графіку та високого навантаження [12].

Також слід зауважити на важливості навчання, пов'язаного з розвитком загальних компетентностей антикорупційних суддів. На сьогодні, особливо в період поширення пандемії, викликані вірусом COVID-19, більшість процесів перешли в онлайн-режим, і тому стало необхідною вимогою уміння користуватися надбаннями сучасних технологій на належному рівні. Хоча більшість технічної роботи виконують відповідні працівники суду, можливість глибокого розуміння суддею технологічних процесів покращить рівень здійснення антикорупційного правосуддя. Це пов'язано з тим, що більшість підсудних Вищому антикорупційному суду корупційних злочинів пов'язані зі складними фінансовими операціями та махінаціями. Вони належать до типу так званих «white-collar crime» («злочинів білих комірців»). Докази таких злочинів у переважній більшості випадків зберігаються в електронному вигляді, на відповідних гаджетах. Комп'ютери та інші технологічні девайси також можуть бути знаряддями та засобами вчинення відповідних злочинів, тому наявність цифрової грамотності антикорупційного судді є позитивною якістю, яку повинен розвивати суддя, аби відповідати вимогам сучасності.

Найбільша частина навчання суддів антикорупційного суду мусить приділятися розвитку та покращення професійно-юридичних компетентностей з урахуванням спеціалізації суду. Однак, з огляду на те, що під час кваліфікаційного оцінювання суддів вимірюється не тільки їхні професійні навички, а ще й особисті й соціальні компетенції, то в процесі підготовки суддів мають бути розвинені й зазначені здібності.

На нашу думку, є можливим виділити наступні напрями підготовки антикорупційного судді:

- *юридично-професійний напрямок* – ключовий напрямок підготовки та розвитку професійної компетентності антикорупційного судді, якому повинно відводитися найбільше часу для його вдосконалення (він може містити *загально-юридичну підготовку та спеціалізоване – антикорупційне навчання*);
- *технологічний* – розвиток цифрових компетентностей та навичок роботи з сучасними технологіями;
- *розвиток «soft skills»* - надпрофесійні навички успішної організації робочого процесу (до них належать лідерські, комунікативні, самоорганізаційні, управлінські та навички роботи з інформацією);
- *напрямок професійної етики* (юридична деонтологія, навички «активного слухання» тощо);
- *психологічна підготовка* – для протидії підвищеному тиску, пов'язаного з роботою та займаною посадою антикорупційного судді.

Висновки. Підсумовуючи, слід зазначити, що потреба в періодичних проведеннях підвищення кваліфікації суддів зумовлена динамічністю правовідносин.

Особливостями підготовки антикорупційних суддів є спеціалізований об'єкт навчання, яким виступають суспільні правовідносини, пов'язані зі здійсненням правосуддя у сфері корупційних кримінальних правопорушень та інших злочинів, що підсудні Вищому антикорупційному суду.

Закріплені в профільному законі додаткові обов'язки проходження підвищення кваліфікації суддями Вищого антикорупційного суду є одночасно особливостями їхнього правового статусу та гарантією професійного зростання суддів.

Дослідження показало, що підготовка кадрового складу є важливою складовою діяльності Вищого антикорупційного суду України. Вона проводиться на базі Національної школи суддів України з урахуванням специфіки спеціалізації антикорупційного суду. До підготовки та навчання залучаються не тільки судді-спікери, а й експерти з різних галузей, у тому числі й міжнародні. Співпраця міжнародних фахівців та суддів антикорупційних судів країн Європейського союзу є особливо актуальною в контексті євроінтеграційних процесів України в цілому та її судової системи зокрема.

Використані джерела:

1. Бангалорські принципи поведінки суддів від 19 травня 2006 року СХВАЛЕНО Резолюцією Економічної та Соціальної Ради ООН 27.07.2006 N 2006/23. Прийняття від 19. 05.2006. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_j67#Text. (дата звернення: 10.03. 2021)

2. Staffing of Courts: European Experience and the Current Situation in Ukraine Tetiana Kolomiets, Serhii Denysenko, Ihor Korzh, Nataliia Basai, Andrii Fomenko, (Print ISSN: 1544-0036; Online ISSN: 1544-0044). URL : <https://www.abacademies.org/articles/staffing-of-courts-european-experience-and-the-current-situation-in-ukraine-9709.html>. (дата звернення: 10.03.2021)

3. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. Законодавство України: база даних /Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>. (дата звернення: 10.03.2021)

4. Кухта М. М. "Окремі аспекти професійного навчання суддів Specific aspects of professional training of judges." URL : <http://r.donnu.edu.ua/bitstream/1234567896/64/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F%pdf#204>.page=410. (дата звернення: 10.03.2021)

5. Волік Вячеслав Вікторович. "Деякі питання підвищення рівня якості освіти майбутніх суддів." (2018). URL : <http://91.250.23.215/jspui/handle/123456789/1009>. (дата звернення: 10.03.2021)

6. Сафонова О. Ю. «Підвищення кваліфікації та професійна підготовка суддів: концепція дискурсу». (2015) URL : <https://bit.ly/2PhJRJI>. (дата звернення: 10.03.2021)

7. Ребрищ А. С. «Особливості діяльності Національної школи суддів України в умовах карантину». Історія та теорія держави та права, Філософія права: 136. URL : <http://molodyvcheny.in.ua/files/conf/law/44may2020/35.pdf>. (дата звернення: 10.03. 2021)

8. Положення про підготовку та періодичне навчання суддів у Національній школі суддів України. URL : <http://nsj.gov.ua/files/1614000201%D0%9F%D0%BE%D0%BB%20%D0%BF%D1%80%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%B3%20%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%B4.pdf>. (дата звернення: 10.03.2021)

9. Рудик П. А. Конституційно-правова адаптація положень статусу суддів судів загальної юрисдикції України до міжна родних і європейських стандартів на сучасному етапі / П. А. Рудик. *Часопис Київського університету права*. 2019. № 1. С. 76-81.

10. Закон України «Про Вищий антикорупційний суд». Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19>. (дата звернення: 10.03.2021)

11. Валько В. І., Хавронюк М. І. Звіт за результатами моніторингу процесу інституційної та організаційної розбудови Вищого антикорупційного суду. Київ, 2020. 62 с. URL : http://185.65.244.102/img/books/files/15847148_39zvit%20za%20rezultatami%20monitoringu%20protsestu%20institutsiynoi%20ta%20organizatsiynoi%20rozbudovi%20vischogo%20antikoruptionsynogo%20sudu_fin.pdf.pdf. (дата звернення: 10.03.2021)

12. Нові підходи до підготовки суддів антикорупційного суду. URL : <http://nsj.gov.ua/ua/news/novi-pidhodi-do-pidgotovki-suddiv-antikoruptionsynogo-sudu/>. (дата звернення: 10.03.2021)

References:

1. Banhalorski pryntsypy povedinky suddiv vid 19 travnia 2006 roku SKhVALENO Rezolutsiieiu Ekonomichnoi ta Sotsialnoi Rady OON 27.07.2006 № 2006/23 Pryiniattia vid 19.05.2006 (2006) N. p. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_j67#Text. [in Ukrainian].

2. Staffing of Courts: European Experience and the Current Situation in Ukraine Tetiana Kolomiets, Serhii Denysenko, Ihor Korzh, Nataliia Basai, Andrii Fomenko, (Print ISSN: 1544-0036; Online ISSN: 1544-0044). URL : <https://www.abacademies.org/articles/staffing-of-courts-european-experience-and-the-current-situation-in-ukraine-9709.html>. [in English].

3. Pro sudoustrii i status suddiv: Zakon Ukrainy vid 02.06.2016 r. № 1402-VIII. (2016) N. p. Zakonodavstvo Ukrainy: baza danykh / Verkhovna Rada Ukrainy. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>. [in Ukrainian].

4. Kukhta, M. M. (N. d.) "Okremi aspekty profesiinoho navchannia suddiv Specific aspects of professional training of judges." N. p. URL : [http://r.donn.edu.ua/bitstream/123456789/664/1/\(%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F%204\).pdf#page=410](http://r.donn.edu.ua/bitstream/123456789/664/1/(%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F%204).pdf#page=410). [in Ukrainian].

5. Volik, Viacheslav Viktorovich. (2018). "Deiaki pytannia pidvyshchennia rivnia yakosti osvity maibutnikh suddiv." N. p. URL : <http://91.250.23.215/jspui/handle/123456789/1009>. [in Ukrainian].

6. Safonova, O. Yu. (2015) "Pidvyshchennia kvalifikatsii ta profesiina pidhotovka suddiv: kontsepsiia diskursu." N. p. URL : <https://bit.ly/2PhJRJI>. [in Ukrainian].

7. Rebrysh, A. S. (N. d.) "Osoblyvosti diialnosti Natsionalnoi shkoly suddiv Ukrainy v umovakh karantynu." Istorii ta teorii derzhavy ta prava, Filosofiia prava: 136. N. p. URL : <http://molodyvcheny.in.ua/files/conf/law/44may2020/35.pdf>. [in Ukrainian].

8. Polozhennia pro pidhotovku ta periodychno navchannia suddiv u Natsionalnii shkoli suddiv Ukrainy. N. d. N. p. URL : <http://nsj.gov.ua/files/M1614000201%D0%9F%D0%BE%D0%BB%20%D0%BF%D1%80%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%B3%20%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%B4.pdf>. [in Ukrainian].

9. Rudyk, P. A. (2019) Konstytutsiino-pravova adaptatsiia polozhen statusu suddiv sudiv zahalnoi yurysdyksii Ukrainy do mizh narodnykh i yevropeiskykh standartiv na suchasnomu etapi / P. A. Rudyk. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava - Journal of Kyiv University of Law, 1, 76-81*. [in Ukrainian].

10. Zakon Ukrainy «Pro Vyshchyi antykoruptsiynyi sud». Ofitsiynyi veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy. N. d. N. p. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19>. [in Ukrainian].

11. Valko, V. I., Khavroniuk, M. I. (2020) Zvit za rezultatamy monitorynhu protsestu instytutsiinoi ta orhanizatsiinoi rozbudovy Vyshchoho antykoruptsiinoho sudu, Kyiv. URL : <http://185.65.244.102/img/books/files/1584714839zvit%20za%20rezultatami%20monitorin>

gu%20protsesu%20institutsiynoyi%20ta%20organizatsiynoyi%20rozbudovi%20vischogo%20antikoruptsiynogo%20sudu_fin.pdf.pdf. [in Ukrainian].

12. Novi pidkhody do pidhotovky suddiv antykoruptsiinoho sudu. N. d. N. p. URL : <http://nsj.gov.ua/ua/news/novi-pidhodi-do-pidgotovki-suddiv-antikoruptsiynogo-sudu/>. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редколегії 10.03.2021

Малетов Д. В., аспірант кафедри адміністративного, господарського права і фінансово-економічної безпеки Учебно-научного інституту права Сумського державного університету (г. Суми, Україна)

К ВОПРОСУ О ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКЕ СУДЕЙ ВЫСШЕГО АНТИКОРРУПЦИОННОГО СУДА УКРАИНЫ

Исследовано, что профессиональная подготовка судьи является основой обеспечения качественной работы системы правосудия. Непрерывность повышения квалификации судей обусловлена динамичностью правоотношений.

Установлено, что особенностями обучения судей Высшего антикоррупционного суда является наличие в законе дополнительных гарантий повышения их профессиональной подготовки и проведения ее с соблюдением принципа специализации.

Ключевые слова: профессиональная подготовка судей, обучение судей, повышение квалификации судей, антикоррупционный суд Украины.

Maletov D., PhD Student Department of Administrative, Commercial Law and Financial and Economic Security Academic and Research Institute of Law Sumy State University (Sumy, Ukraine)

ON THE ISSUE OF PROFESSIONAL TRAINING OF JUDGES OF THE HIGHER ANTI-CORRUPTION COURT OF UKRAINE

The article examines the issues of professional training and education of judges of the High Anti-Corruption Court of Ukraine. It is determined that the professional training of a judge, which includes the training process, is a solid basis for ensuring the quality of the justice system. It was investigated that the consistency and continuity of training for judges are due to such a characteristic of the legal relationship as dynamism. Furthermore, it has been established that professional development in the training of judges includes the study of theoretical knowledge and the acquisition of practical skills directly related to the performance of judges' duties in the administration of justice.

One of the components of the training of judges is the development of personal and social competence. This process includes the development of moral skills in terms of psychological stability, leadership, and management qualities. Scholars emphasize the importance of self-education and continuous improvement, taking into account the individual needs of each individual judge. Noticed that the central body for providing advanced training of judges in Ukraine is the National School of Judges.

The legislation in the field of the judiciary is analyzed, and it is noted that the Law of Ukraine "On the High Anti-Corruption Court" has additional guarantees to improve their professional training. That is, to anti-corruption judges, along with the general conditions of training, additional ones are applied, which detail the importance of such training and increase its quantitative level (at least once a year).

The author found that the peculiarities of the training and education of judges of the High Anti-Corruption Court of Ukraine are such training in compliance with the principle of specialization. Accordingly, the principle of specialization is key in building a training program for judges, their acquisition of professional skills.

Keywords: professional preparing of judges, training of judges, professional development of judges, anti-corruption court of Ukraine.

DOI:10.33766/2524-0323.93.61-69

УДК 342.9

*Миргород-Карпова В. В., кандидат юридичних наук, викладач кафедри АГПФЕБ
Навчально-наукового інституту права Сумського державного університету
(м. Суми, Україна)*

e-mail: vv_myrhorod@ukr.net

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-3302-221X>

ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ДІЯЛЬНОСТІ СУДДІВ В УКРАЇНІ

У статті розкрито загальні засади організації і діяльності суддів судів загальної юрисдикції в Україні. Окреслено правовий статус суддів та визначені ключові особливості такого статусу. Обґрунтовано існування моделі «суддя-публічний службовець».

У рамках дослідження акцентовано, що саме судді судів загальної юрисдикції безпосередньо реалізують основні функції правосуддя і від рівня їхнього правового статусу залежить авторитет судової влади та ефективність здійснення правосуддя в Україні.

Під публічною службою в органах судової влади України запропоновано вбачати в першу чергу політично-нейтральну, професійну діяльність судді в судах, органах суддівського врядування та в інших державних органах системи правосуддя й установках з організації та забезпечення діяльності судів і суддів.

Ключові слова: суддя, судоустрій, правовий статус суддів, публічний службовець.

Постановка проблеми. З часу проголошення Україною незалежності законодавцем було розпочато процес модернізації судової влади шляхом реформування системи судоустрою. Основною метою втілення політико-правових реформ творень, зазначених вище, є створення незалежної судової системи, яка б відповідала сучасним міжнародним стандартам здійснення справедливого правосуддя, а суди стали б реальними захисниками прав громадян, для яких інтерес суспільства є основною цінністю.

Однак, процес реформування, який триває вже більше 28 років, досі не закінчено, крім того, аналіз судово-правової практики свідчить про те, що сфера орга-